

AgriFood Capital Monitor 2018

Belangrijkste feiten
en cijfers

We gebruiken de Monitor om:

- de strategie van de regionale samenwerking te bepalen
- meerjarig de ontwikkeling van de regio te monitoren
- op specifieke aandachtsgebieden te kunnen inzoomen en actie te ondernemen
- de regio profiel te geven.

AgriFood Capital Monitor

In dit boekje presenteren wij de feiten en cijfers van de AgriFood Capital Monitor 2018*. De Monitor geeft een beeld van de economische en innovatieve kracht van Noordoost-Brabant en analyseert trends en ontwikkelingen.

Overheden, ondernemers en kennisinstellingen werken samen aan een regio waar het goed wonen, leven en werken is. Gedreven door innovatie, met ruimte voor groei en ontwikkeling. Een regio waar bedrijven zich graag willen vestigen en waar werk is voor iedereen die aan de slag kan en wil. Een goede bereikbaarheid is belangrijk, tot in de kleinste kernen. In een veerkrachtig landschap waarin de opgaven voor natuur, klimaat en energie zichtbaar samen komen.

Dat kan door kansen die technologische ontwikkelingen bieden, te benutten in het realiseren van een duurzame regio. In het bijzonder in de agrifood keten waar deze regio van oudsher toonaangevend in is. En wil blijven. In Noordoost-Brabant is de agrifood sector krachtig verbonden met andere sectoren. Samen zoeken ze naar nieuwe wegen om voedsel eerlijk en duurzaam te produceren. De AgriFood Capital Monitor is opgesteld in het kader van deze ambities.

* De volledige Monitor is online beschikbaar via www.agrifoodcapital.nl.

Totaalbeeld Monitor 2018

De economie van Noordost-Brabant groeit. Het aantal bedrijven stijgt, de werkgelegenheid neemt toe en de werkloosheid daalt. De agrifood keten draagt bij aan deze toename door groei van het aantal bedrijven en banen. Ook neemt de exportwaarde van de sector toe. Agrifood blijft daarmee een belangrijke topsector voor de regio. Bedrijven investeren vooral in innovaties waarin high tech, ICT en data een grote rol spelen. Verbinding van de agrifood sector met deze technologische sectoren is van belang voor de economische groei van de regio.

De krapte op de arbeidsmarkt is groot. Dat komt door een combinatie van banengroei in de regio, de toenemende vergrijzing en de groeiende vraag vanuit omliggende regio's naar goed opgeleid personeel. Leven lang ontwikkelen wordt daarom steeds belangrijker voor onze regio. Om verder aantrekkelijk te blijven voor mensen en bedrijven, verdient de kwaliteit van woon-, leef- en werkomgeving in Noordost-Brabant extra aandacht; in het bijzonder de bereikbaarheid en nabijheid van stedelijke voorzieningen. Dat geldt ook voor de kwaliteit van bodem, water en lucht, tevens belangrijke bouwstenen voor onze toekomstige voedselproductie.

Sinds 2010 is de exportwaarde van de agrifoodketen met **40%** gestegen

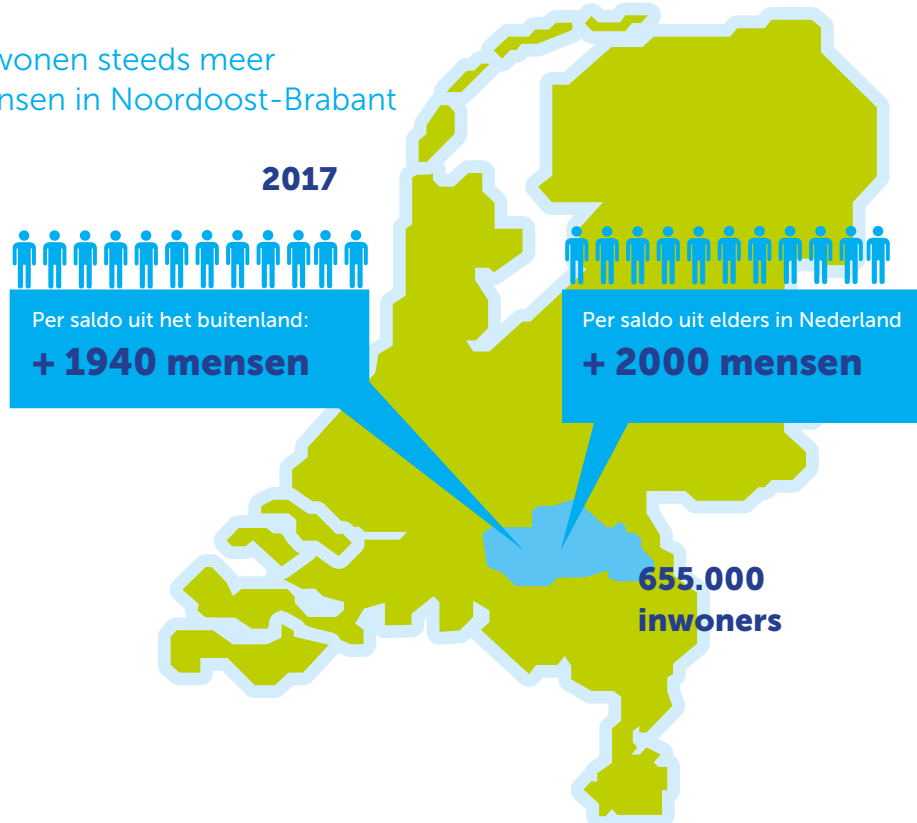

Het aantal inwoners in Noordoost-Brabant groeit en wordt ouder. Ook de beroepsbevolking neemt toe, wordt steeds hoger opgeleid maar ook ouder. Een kwart van het totaal aantal banen in Brabant bevindt zich in onze regio. Het aantal vacatures stijgt. De werkloosheid in de regio daalt tot 4,2% en dit is net als voorgaande jaren lager dan in Nederland (4,9%). De belangstelling van de jeugd voor HBO Groen en/ of Techniek neemt toe; sinds 2014 geldt dat ook voor MBO.

Het aandeel ouderen stijgt sneller dan landelijk.

In Noordoost-Brabant is **19,7%** van de bevolking 65 jaar of ouder.

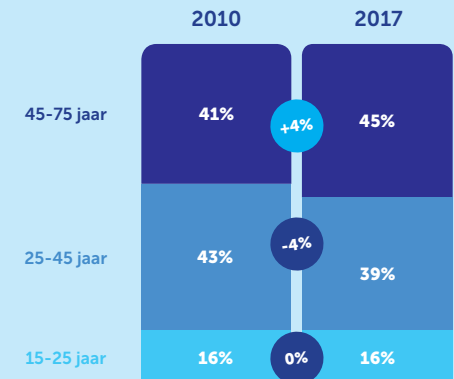
Er wonen steeds meer mensen in Noordoost-Brabant

De beroepsbevolking in Noordoost-Brabant telt **353.000 mensen** in 2017.

Het aandeel **45plussers** wordt steeds groter. Deze trend is ook landelijk te zien.

LEEFTIJDOPBOUW BEROEPSBEVOLKING

Stijging aantal openstaande vacatures in 2017: **20%**

De werkloosheid in de regio daalt tot **4,2%**

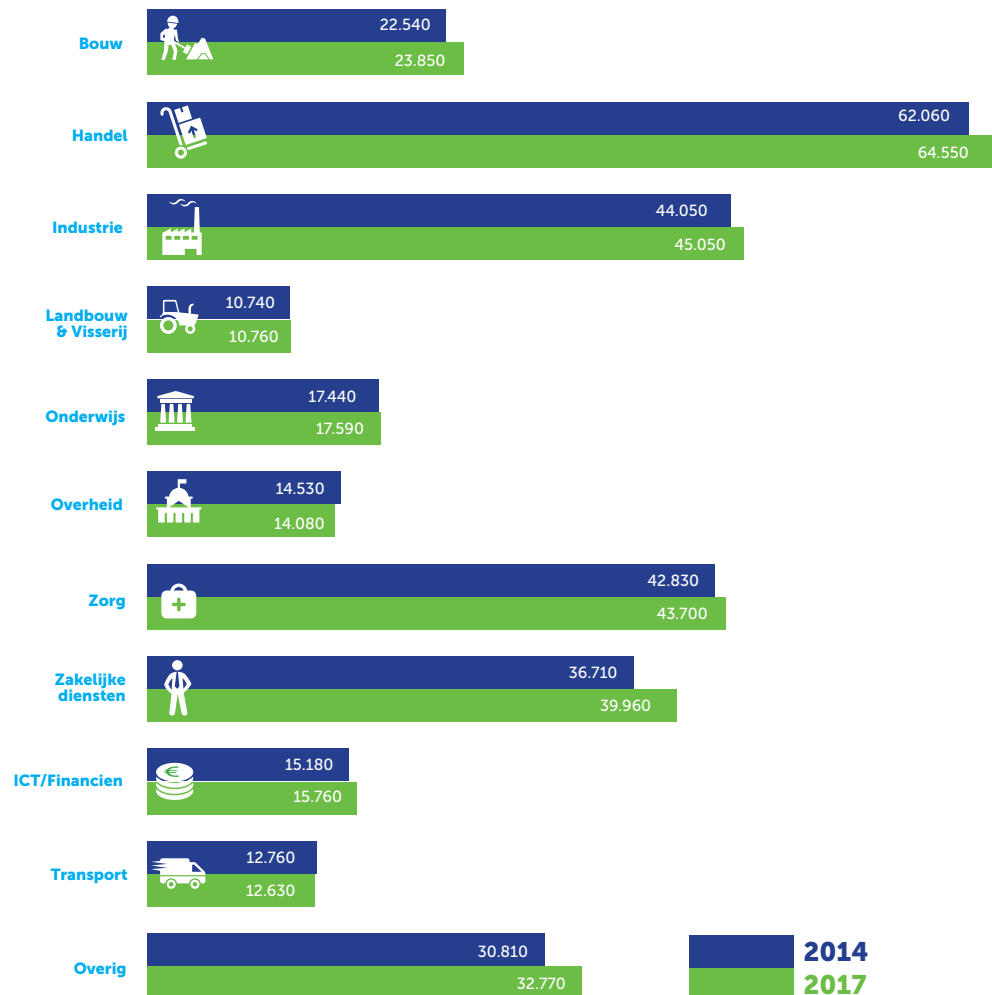

Het merendeel van de beroepsbevolking is middelbaar opgeleid maar er komen meer hoger opgeleiden.

Het totaal aantal banen in Noordoost-Brabant stijgt van **309.560** in 2014 naar **320.700** in 2017.

+3,6%

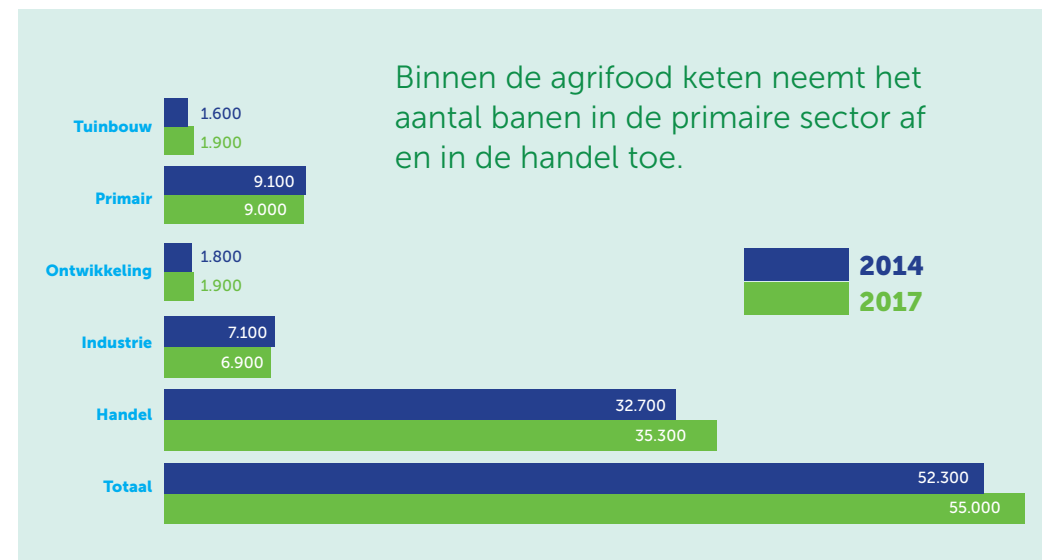

Het aantal banen in agrifood sector in 2017 is **55.000**. Dit is een toename van ruim **2.500** banen sinds 2014.

+4,8%

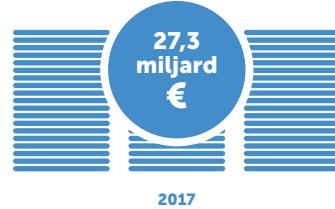
Daarmee werkt **1 op de 6 mensen** in Noordoost-Brabant in agrifood, van boer tot bord.

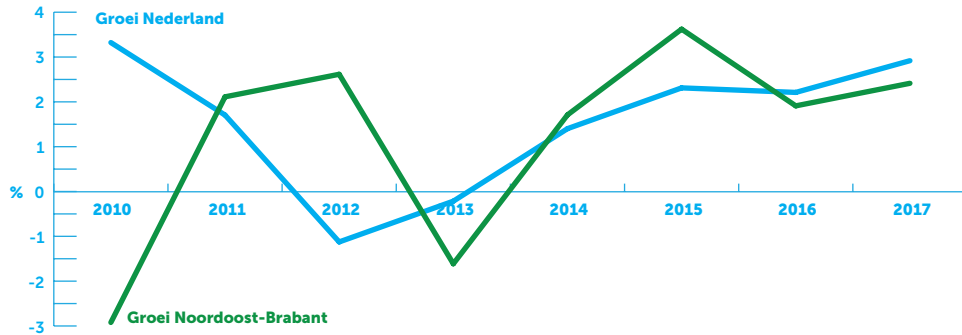
Binnen de agrifood keten neemt het aantal banen in de primaire sector af en in de handel toe.

De economische ontwikkeling van de regio is in de lijn met het landelijke beeld maar de economie groeit minder sterk. Het aantal bedrijven in de regio neemt toe. Hiervan is meer dan de helft een 1 persoons-bedrijf. De totale exportwaarde van de regio daalt in 2016 met 8,5% t.o.v. 2014. De export van agrifood daarentegen stijgt in dezelfde periode met 3,2%.

Bruto Regionaal Product

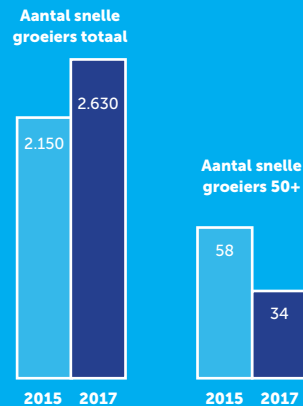

De economie van Noordoost-Brabant zit in de lift omhoog. Na een kleine dip in 2016 groeit de regionale economie in 2017 met **2,4%**, landelijk is dit **2,9%**.

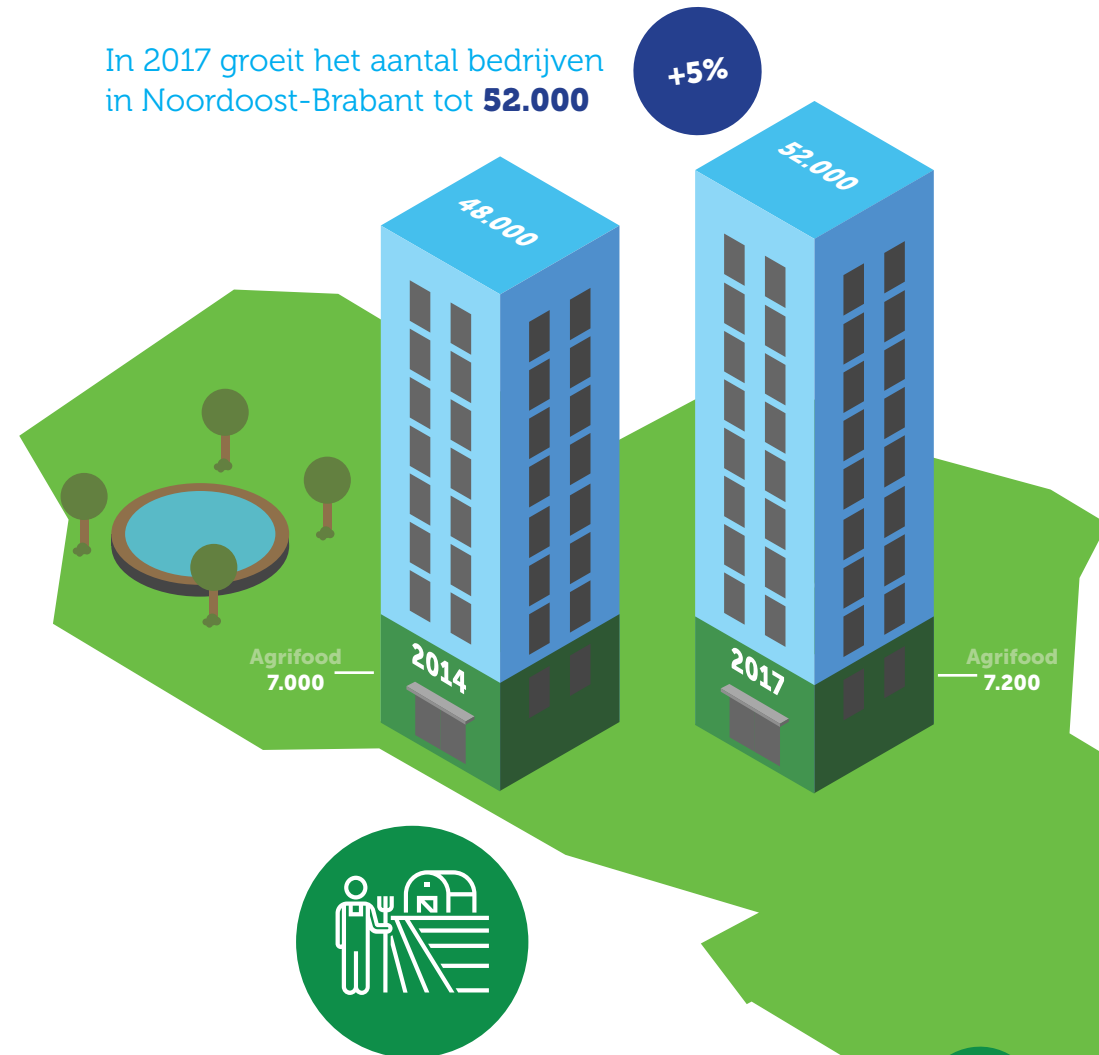

Het totaal aantal **snelle groeiers** in de regio neemt sinds 2015 weer toe (+ 22%). In dezelfde periode neemt het aantal snelle groeiers **50+** af met **meer dan 40%**.

Snelle groeiers 50+ zijn alle bedrijven met **50 of meer werknemers** die in 3 jaar tijd **60%** of meer in werkgelegenheid zijn gestegen. Ze zijn belangrijk voor economische groei omdat ze innovatie en dynamiek in de economie brengen.

In 2017 groeit het aantal bedrijven in Noordoost-Brabant tot **52.000**

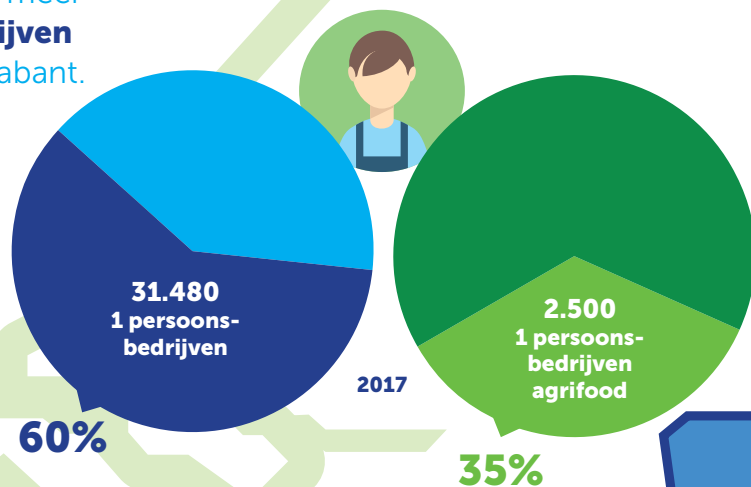

Noordoost-Brabant telt **7.200 bedrijven** in de agrifood keten, van boer tot bord. Het totaal aantal agrifood vestigingen neemt sinds 2014 met **3%** toe.

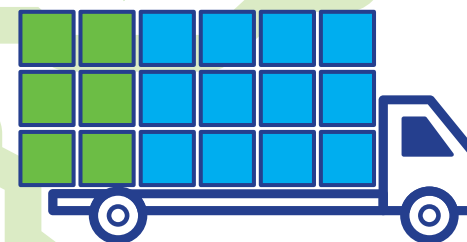
Er komen steeds meer **1 persoonsbedrijven** in Noordoost-Brabant.

Ook in de agrifood keten.

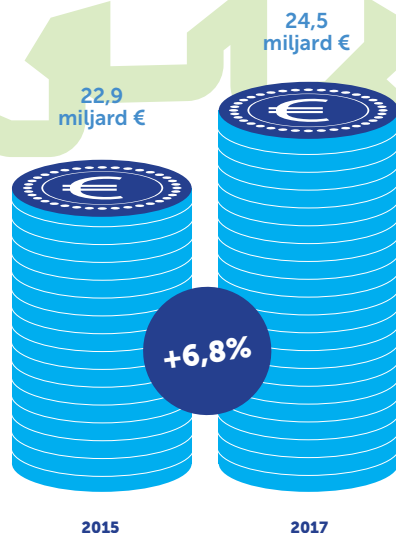
In 2017 exporteerde de regio Noordoost-Brabant voor **11,8 miljard euro** aan goederen naar het buitenland.

Export van goederen uit de agrifood keten in 2017 is **4,3 miljard euro**.

De toegevoegde waarde (omzet minus inkoop) in 2017 is **24,5 miljard euro**

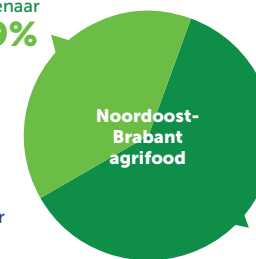
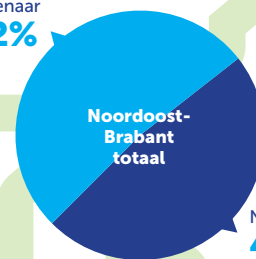
De toegevoegde waarde van de regio stijgt sneller dan het landelijke niveau.

De export van goederen vanuit de regio komt van zowel Nederlandse bedrijven als buitenlandse bedrijven met een vestiging in Noordoost-Brabant.

Buitenlandse eigenaar **52%**

Buitenlandse eigenaar **39%**

Nederlandse bedrijven zijn goed voor ongeveer de helft van de totale exportwaarde en voor **bijna 2/3 van de exportwaarde** in agrifood.

Omvang Agrifood cluster Noordoost-Brabant

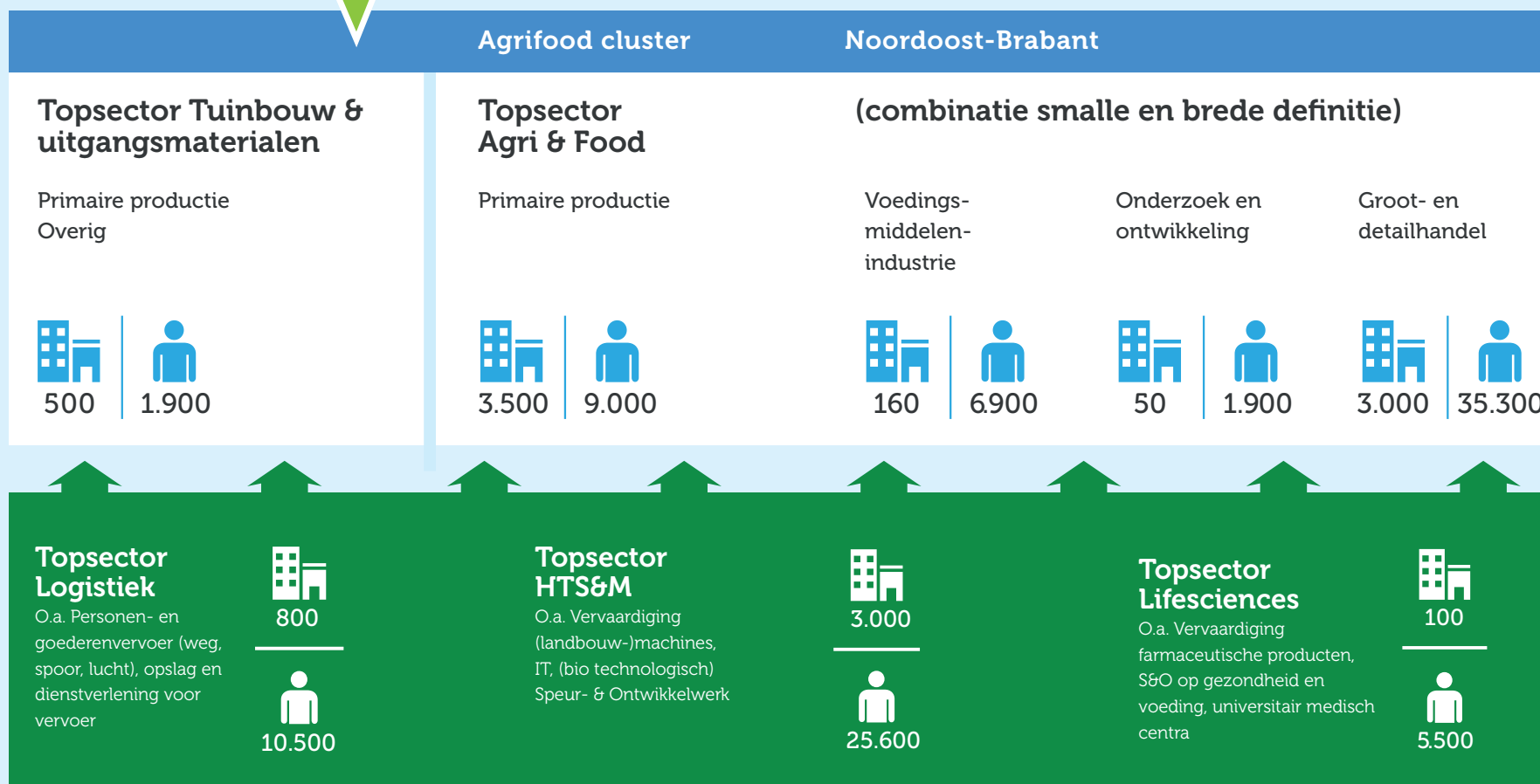
AgriFood Capital Monitor 2018

7.200 vestigingen

55.000 banen

Het overgrote deel van de innovatieve bedrijven in Brabant is een technologische innovator. Een aanzienlijk deel van de omzet van deze bedrijven komt uit innovatie. Verhoudingsgewijs werken innovatieve bedrijven in Noord-Brabant minder met elkaar samen dan het landelijke gemiddelde. Binnen de agrifood keten werken bedrijven wel meer samen.*

Brabantse bedrijven besteden in totaal **2,4 miljard euro** aan R&D.

Hiervan komt **120 miljoen euro** uit de agrifood keten.

Noord-Brabant telt **4.470 'innovatoren'**, bedrijven die actief aan innovaties werken.

Technologische innovatoren in Brabant halen gemiddeld meer omzet uit innovatie dan in de rest van Nederland.

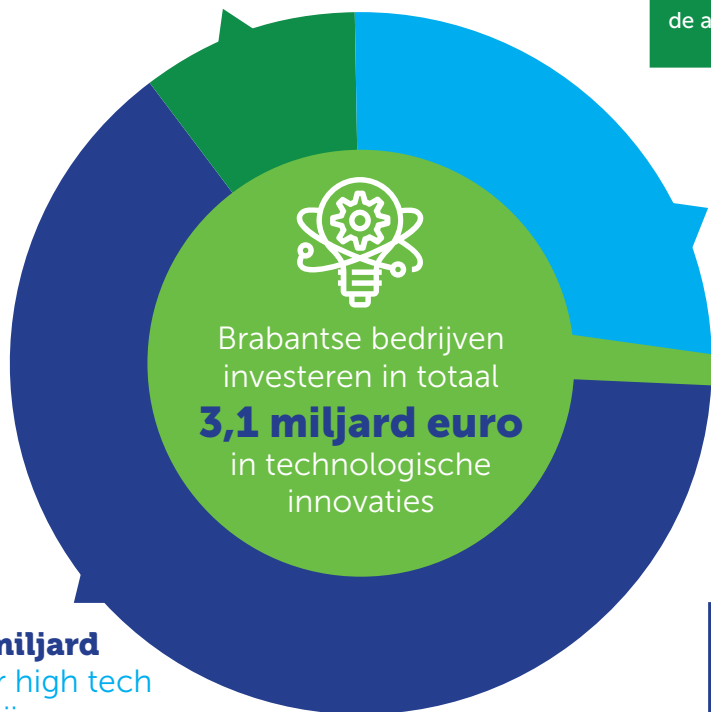

Soort innovaties bij bedrijven

80% technologisch

53% niet-technologisch

€310 miljoen door agrifood bedrijven

overige sectoren

Samenwerking bij innovaties in Noord-Brabant

Bij innovaties werken innovatieve bedrijven in Noord-Brabant relatief minder samen met andere bedrijven dan op landelijk niveau. Uitschieters zijn bedrijven uit de sectoren high-tech en agrifood

% samenwerkende innovatieve bedrijven

Nederland

Totaal: **29%**

Noord-Brabant:

Totaal: **24%**

Agrifood: **30%**

High Tech: **44%**

3,1 miljard euro
=24%
van de totale landelijke investering

Samenwerking met universiteiten

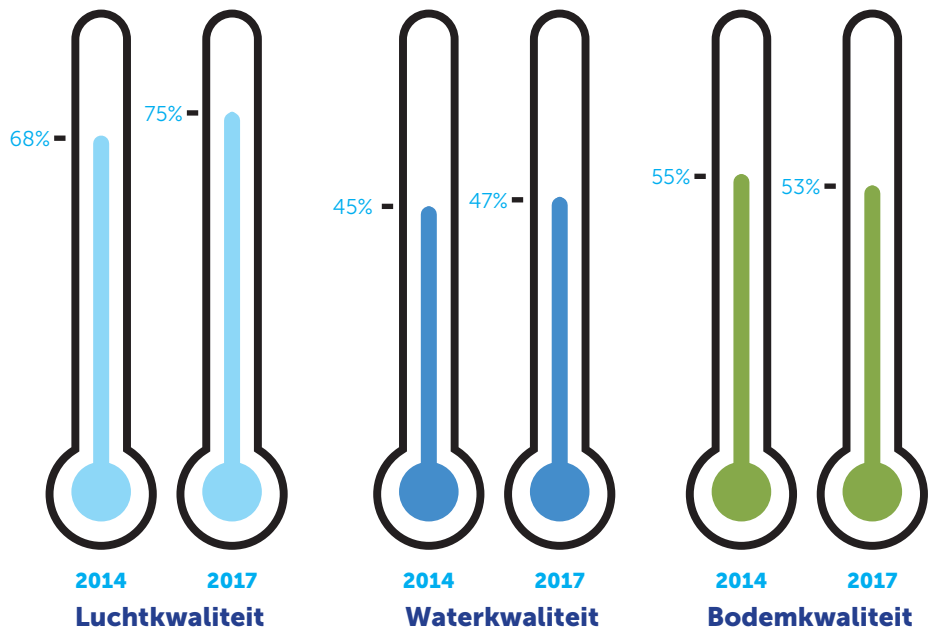
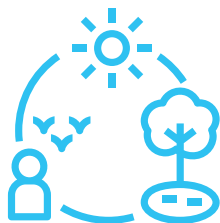
In Noord-Brabant werkt **8%** van alle innovatieve bedrijven samen met universiteiten; landelijk is dat **11%**.

*Deze cijfers gelden voor heel Brabant (2014)

Inwoners van Noordoost-Brabant ervaren de leefbaarheid van de gemeenten over het algemeen als goed tot zeer goed. De leefbaarheid van de regio scoort hoger dan het landelijke gemiddelde. Op infrastructuur en bereikbaarheid blijft de regio achter. Dat geldt ook voor het gebruik van duurzame energie hoewel het gebruik wel toeneemt.

De kwaliteit van de leefomgeving is onder andere af te meten aan de kwaliteit van lucht, water en bodem. Het gebruik van duurzame energie heeft een positief effect op het milieu en draagt bij aan verduurzaming van de leefomgeving.

De kwaliteit van lucht en water in Noordoost-Brabant is verbeterd. Ook wordt er meer gebruik gemaakt van duurzame energie. De kwaliteit van de bodem in de regio is een aandachtspunt.

Mensen wonen en werken graag in Noordoost-Brabant

63%

van de inwoners werkt in Noordoost-Brabant

Het gebruik van duurzame energie in Noordoost-Brabant is van **38% naar 43%** gestegen.

Bij 100% zijn de doelstellingen gehaald die door het Rijk zijn opgesteld.

De verkeersintensiteit in Noordoost-Brabant is in de afgelopen jaren **fors** toegenomen

2011: **2250** autos per uur

2017: **2580** autos per uur

+15%

bezoekadres

Agri&Food Plaza
Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch

postadres

Postbus 315
5201 AH 's-Hertogenbosch

T 073 613 29 96

E communicatie@agrifoodcapital.nl

Volg ons op:

www.AgriFoodCapital.nl

Colofon

© AgriFood Capital, januari 2019

Vormgeving: Studio Panjer, www.studiopanjer.nl

Drukwerk: Puntscherp, Eindhoven

De AgriFood Capital Monitor wordt opgesteld in samenwerking met de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Databronnen: CBS | LISA | vsverkenner.nl | Kennisbank Platform Bètatechniek | Kennisbank Vereniging Hogescholen | arbeidsmarkt cijfers.nl/UWV | waarstaatjegemeente.nl
Leefbaarometer | Telos | Rathenau | Eurostat

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.